

ACTA UNIVERSITATIS CAROLINAE
PHILOSOPHICA ET HISTORICA 2/2013
STUDIA SOCIOLOGICA XIX

NAŠE SPOLEČNÁ PŘÍTOMNOST II

Jan Vávra, Zdenka Sokolíčková,
Miloslav Lapka

Editoři: PhDr. Jan Vávra, Ph.D.
Mgr. Zdenka Sokolíčková, Ph.D. M. A.
PhDr. Miloslav Lapka, CSc.

Recenzovali: RNDr. Jana Dlouhá, Ph.D., Mgr. Barbora Duží, Ing. Marek Dvořák, Ph.D.,
PhDr. Vít Erban, Ph.D., doc. PhDr. Lubor Kysučan, Ph.D.,
PhDr. Jan Lukavec, Ph.D., prof. PhDr. Jaroslav Malina, DrSc.,
Ing. Jaroslav Mozga, Ph.D., Ing. Martin Pělucha, Ph.D.,
Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová

OBSAH

Úvod	7
Jan Vávra, Miloslav Lapka, Zuzana Dvořáková-Líšková, Eva Cudlínová, Obraz změn klimatu v českých denících v letech 1997–2010.....	9
Eva Kyselá, Teorie vnímání rizik: od psychologie k sociologii mezi daným a konstrukcí	35
Nada Johannisová, Alternativy podnikání v nerůstové ekonomice	59
Josef Šmajš, K ontologickému pojetí kultury	79
Barbora Půtová, Civilizační kolaps sociokulturních systémů: starověká římská říše a současná globální společnost	91
Jana Karlová, Cesty za obzor: novodobý řád a divočina	107

ÚVOD

Milé čtenářky, milí čtenáři,

vydání časopisu *AUC – Naše společná přítomnost II*, které držíte ve svých rukou, volně navazuje na předchozí *AUC – Naše společná přítomnost I*, jež vyšlo na sklonku roku 2012. Také současné číslo obsahuje články věnující se různým aspektům vztahu člověka a životního prostředí, přednesené na konferenci *Naše společná přítomnost: Globální výzvy pro kulturní a sociální ekologii* v březnu 2011, nebo sepsané při její příležitosti. Jsme velmi rádi, že se nám podařilo založit určitou tradici. Na rok 2011 navázaly úspěšné konference v letech 2012 pod názvem *Naše společná přítomnost: Mění se společnost?* a 2013 s titulem *Our Common Present: Current Challenges of Central Europe*. Zatímco první ročník byl pořádán výhradně pod hlavičkou Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, na dalších ročnících se organizačně spolupodílely i Ekonomická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové a Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy v Praze. Kolegyně a kolegové z akademického prostředí jistě pochopí určitý časový paradox: zatímco druhou publikaci spojenou s prvním ročníkem konference Vám nabízíme až nyní, obě publikace navazující na druhý ročník konference byly již vydány. Jedná se o anglicky psané monotematické číslo časopisu *Journal of Landscape Ecology* (5/2) a českou kolektivní monografii *Mění se společnost?* Eponymní kolektivní monografie z třetího ročníku konference se nyní připravuje k vydání.

Obsahem tohoto čísla *AUC* je šest článků z různých společenskovědních a humanitních oborů. V prvním textu s názvem *Obraz změn klimatu v českých denících v letech 1997–2010* předkládají Jan Vávra, Miloslav Lapka, Zuzana Dvořáková-Líšková a Eva Cudlínová obsahovou analýzu novinových článků zabývajících se změnami klimatu. Následující článek *Teorie vnímání rizik: od psychologie k sociologii mezi daným a konstrukcí* od Evy Kyselé představuje různé koncepty vnímání rizika se zvláštním ohledem na rizika spojená s životním prostředím. Naďa Johanišová se ve stati *Alternativy podnikání v nerůstové ekonomice* zabývá různými přístupy k podnikání, jež nejsou v současném ekonomickém hlavním proudu dostatečně diskutovány. Článek *K ontologickému pojetí kultury* z pera Josefa Šmajse přibližuje čtenáři vztah přírody a kultury z pohledu filosofické koncepte evoluční ontologie. Součástí článku je i autorova *Deklarace závislosti kultury na přírodě*. Další stať od autorky Barbory Půtové se zabývá kolapsem sociokulturních systémů a určitými paralelami mezi současnou společností a antikou, jak napovídá

název *Civilizační kolaps sociokulturních systémů: starověká římská říše a současná globální společnost*. Závěr časopisu tvoří práce Jany Karlové věnovaná proměnám současného prostoru, krajiny i duše moderního člověka s titulem *Cesty za obzor: novodobý řád a divočina*.

Věříme, že články obsažené v tomto monotematickém čísle *AUC* přispějí svým dílem do společenskovední diskuze o životním prostředí a děkujeme Filozofické fakultě Univerzity Karlovy za poskytnutý prostor a podporu při ediční přípravě tohoto čísla. Přejeme Vám hezký čtenářský zážitek a doufáme, že Vám následující stránky nabídnou zajímavé podněty k vlastním kritickým úvahám.

V prosinci 2013

Jan Vávra, Zdenka Sokolíčková a Miloslav Lapka

ACTA UNIVERSITATIS CAROLINAE
PHILOSOPHICA ET HISTORICA 2/2013
STUDIA SOCIOLOGICA XIX

NAŠE SPOLEČNÁ PŘÍTOMNOST II

Řídí: prof. PhDr. Hana Pátková, CSc. (předsedkyně),
doc. PhDr. Václav Marek, CSc. (tajemník), s redakční radou
Editoři: PhDr. Jan Vávra, Ph.D., Mgr. Zdenka Sokolíčková, Ph.D. M. A.,
PhDr. Miloslav Lapka, CSc.
Prorektor-editor: prof. PhDr. Ivan Jakubec, CSc.
Obálku navrhla a graficky upravila Kateřina Řezáčová
Vydala Univerzita Karlova v Praze
Nakladatelství Karolinum, Ovocný trh 3–5, 116 36, Praha 1
<http://cupress.cuni.cz>
Praha 2014
Sazba DTP Nakladatelství Karolinum
Vytiskla tiskárna Nakladatelství Karolinum
Vydání 1. Náklad 200 výtisků
ISSN 0567-8293
MK ČR E 18598

Objednávky přijímá Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze,
nám. Jana Palacha 2, 116 38 Praha 1 (books@ff.cuni.cz)

Distributed by books@ff.cuni.cz